

A Fővárosi Ítéltábla dr. Balogh Gábor ügyvéd (címe.) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a Dr. Bacsek György Ügyvédi Iroda (címe., ügyintéző ügyvéd: dr. Bacsek György) által képviselt alperes neve Szerkesztősége (alperes címe.) alperes ellen személyiségi jog megsértésének megállapítása miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2018. július 20. napján meghozott 70.P.22.405/2018/7. számú ítélete ellen az alperes részéről 8. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a ... Zrt.-t (...), hogy külön felhívásra fizessen meg a Magyar Államnak 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az alperes által szerkesztett ... című napilap 2018. március 26-i számában a címlapon arról adott hírt, hogy a felperest kirúgták a ... lovagrendből. A főcím fölött szerepel, hogy „A botrányai miatt szégyellik a színészt,” alatta azt közlik, hogy „Ittas vezetés, bírósági per, a halastó körüli ügyek, felperes nevet kitagadták maguk közül a lovagtársak. A kirúgás végleges, visszaút nincs a színésznek.” Jelzik azt is, hogy a címben jelzett esetről a 2-3. oldalon számolnak be.

A ... című napilap 2-3. oldalán „Kirúgták ...t a ... Lovagrendből” főcímmel tudósítottak arról, hogy a felperest kitagadta a ... Lovagrend, és számára a visszautat is lezárták. A cikk amellet, hogy röviden ismertette a rend történetét arról számolt be, hogy a felperes hosszú éveken át volt tagja, a ... Lovagrendnek, mára azonban teljesen elhatárolódtak tőle, kizárták, és ennek oka a felperes alkoholproblémái és vállalhatatlan viselkedése volt. ..., a lovagrend elnöke álláspontját úgy közölték, hogy a felperest nem fegyelmi úton távolították el, hanem közös megegyezéssel, ami a lehető legjobb megoldás volt, egyszerűen megszűnt a tagsága. ... a részletekbe nem kívánt belemenni, de leszögezte, hogy a rendbe való visszatérésre nincs mód. Annyit mondott, hogy az eltávolítása óta eltelt időszakban lezajlott események miatt biztos, hogy többet nincs visszatérés a számára. Megemlítették e körben a felperes által okozott közúti baleset ügyét is, és a jelenleg is folyó befolyással való üzérkedés miatti büntetőeljárást. Közölték azt is, hogy lakóhelyén is több botránya volt az általa létesített toval összefüggésben.

A felperes az alpereshez 2018. április 4-én juttatott el helyreigazítási kérelmet. Mivel azonban az

abban foglaltaknak az alperes nem tett eleget a bírósághoz 2018. április 23-án érkezett keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest az eredeti kérelmével egyező helyreigazítás közzétételére. Eszerint a címlapon annak közlését kérte helyreigazításként, hogy „felperes neve színművésszel kapcsolatosan lapunk 2018. március 23-i számában valótlanul közöltük, hogy felperes nevet kirúgták a ... Lovagrendből. Hamis és valótlan az a tényállításunk is, hogy felperes nevet kitagadták maguk közül a lovagtársak. Ezzel szemben a valóság az, hogy felperes neve 2009 áprilisában saját elhatározásából lépett ki a ... Lovagrendből. A valótlan tényállítások miatt felperes nevetől bocsánatot kérünk." Kérte továbbá azt is, hogy az alperes a következő lapszámában a 2., 3. oldalon is tegyen közzé helyreigazító közleményt, miszerint „lapunk 2018. március 23. számában valótlanul állítottuk, hogy felperes nevet alkoholproblémái és vállalhatatlan viselkedése miatt távolították el a szövetségből. Ezzel szemben a valóság az, hogy felperes nevet nem eltávolították, hanem 2009-ben saját döntése alapján lépett ki a Lovagrendből. Valótlanul állítottuk továbbá azt is, hogy a színművész diósjenői tava házak és emberek biztonságát kockáztatja. A valóság az, hogy felperes neve a tó építését a jogszabályok betartásával hajtotta végre, jelenleg a fennmaradási, engedélyezési, hatósági eljárás folyamatban van. Bocsánatot kérünk felperes nevetől és minden érintettől."

Hivatkozott arra, hogy a valótlan tájékoztatásra a címdoldalon is sor került, így a helyreigazítás a célját pusztán a belső oldalon történő helyreigazítással nem tudná betölteni. Hivatkozott arra, hogy a rendből való kilépésről saját maga döntött 2009 tavaszán, ezt a Lovagrend tudomásul vette, ezért az évekkel később bekövetkezett események semmilyen összefüggésbe nem hozhatók a kilépésével. A tórendszerrel kapcsolatosan azt nem vitatta, hogy több hatósági eljárás is folyamatban van, azonban állította, hogy a tó semmiféle veszélyt nem jelent senkire.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a felperes keresete a törvény által meg nem engedett keresethalmazatot tartalmaz, mert a bocsánatkérés a személyhez fűződő jogok megsértése körében alkalmazható egyik szankció. Ilyen jellegű keresetet sajtóhelyreigazítási keresettel összekapcsolni nem lehet. A felperesnek a Lovagrendből való eltávolításával kapcsolatosan arra hivatkozott, hogy az Alapszabály a rendből való kilépés intézményét nem ismeri. A felperes tagsága ténylegesen amiatt szűnt meg, mert több mint egy éven keresztül nem fizetett tagdíjat. ... nyilatkozatából pedig megállapítható, hogy a felperes vállalhatatlan viselkedése miatt arra sincs mód, hogy a Lovagrendbe visszavegyék. Mindezek alapján a felperes által e körben sérelmezett közlés olyan véleménynek minősül, amellyel szemben helyreigazításnak nincs helye. Azzal kapcsolatosan, hogy a felperes tava házak és emberek biztonságát kockáztatja, ugyancsak arra hivatkozott, hogy az olyan valós tényekből levont okszerű következtetés, vélemény, amely nem lehet helyreigazítás tárgya. Hivatkozott e körben számos sajtóhírré, amelyek igazolják, hogy a tó gátja kétszer is átszakadt, azok veszélyes állapota miatt a katasztrófavédelem két esetben is kiszállt a helyszínre. Előadta azt is, hogy a valóság közzététele tekintetében a PK 14. számú állásfoglalás alapján a bizonyítás a felperest terheli, mely kötelezettségének nem tett eleget.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét részben megalapozottnak találta és kötelezte az alperest arra, hogy 5 napon belül az általa szerkesztett ... című napilap címlapján a 2018. március 26-án közzétett „...t kirúgták a ... Lovagrendből" címmel azonos méretben és betűszedéssel helyreigazításként tegye közzé azt a közleményt, miszerint „a 2018. március 26-án megjelent lapunk címlapján valótlanul állítottuk, hogy felperes nevet kirúgták a ... Lovagrendből, illetve hogy felperes nevet a lovagtársak kitagadták maguk közül. Ezzel szemben a valóság az, hogy felperes neve 2009 áprilisában a saját elhatározásából kilépett a lovagrendből. Arra is kötelezte az alperest, hogy

ugyancsak 5 napon belül az általa szerkesztett ... című napilap 2. oldalán a 2018. március 26-án közzétett „Kirúgták ...t a ... Lovagrendből” címmel azonos betűszedéssel helyreigazító közleményt tegyen közzé, miszerint „lapunk 2018. március 26-i számában valótlanul állítottuk, hogy felperes nevet alkoholproblémái és vállalhatatlan viselkedése miatt távolították el a ... Lovagrendből. Ezzel szemben a valóság az, hogy felperes neve 2009 áprilisában saját elhatározásából lépett ki a lovagrendből.”

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes által szerkesztett lapot kiadó ... Zrt. részére 15.000 forint perköltséget. Mind a felperest mind a ... Zrt.-t arra kötelezte, hogy fizessenek meg az állam javára személyenként 18.000-18.000 forint le nem rótt illetéket.

Az elsőfokú bíróság ismertette a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. § (1) bekezdését, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 496. § (1) bekezdését, a Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalását.

Az alperesnek a keresetek összekapcsolásával összefüggő védekezésével nem értett egyet, mert álláspontja szerint a Pp. 496. § (6) bekezdése ugyan rögzíti, hogy a sajtó-helyreigazításra irányuló keresetet más keresettel nem lehet összekapcsolni, azonban a bocsánatkérésre vonatkozó igényt a felperes nem külön kereseti kérelemként jelölte meg, hanem a helyreigazító közlemény részeként. Mindebből az következik, hogy a felperes a helyreigazítási kérelem lehetséges tartalmán túlterjeszkedett, ezért a közlemény ezen része még alapos kereset esetén sem közzétehető, ez azonban meg nem engedett keresethalmazatként nem értékelhető.

Az Smtv. 12. § (1) bekezdése alapján azt rögzítette, hogy a felperes a helyreigazítás közzétételét nemcsak az újság 2. és 3. oldalán található cikkben, hanem a címlapon is kérheti figyelemmel arra, hogy a valótlan tényállítást az alperes mindkét helyen megvalósította.

Érdemben osztotta azt a felperesi álláspontot, hogy a kirúgták, eltávolították, illetve kitagadták kifejezések mindegyike arra utal, hogy a felperes nem saját elhatározásából, hanem akarata ellenére távozott a Lovagrendből, méghozzá valamilyen szabály vagy norma megszegése miatt. Ehhez képest a valóságban, a csatolt nyilatkozattal bizonyítottan, a felperes 2009-ben saját elhatározásából kilépett a Lovagrendből. Függetlenül attól, hogy az Alapszabály szerint kilépésre nincs lehetőség azzal, hogy a felperes ezen nyilatkozatát a Lovagrend tudomásul vette, a rendből való távozása nem hozható összefüggésbe a 2014-ben és 2015-ben törtétekkel. Emiatt a Lovagrendből való távozása a címben, illetőleg a cikkben megjelölt okokkal nem hozható összefüggésbe. Mivel a felperes a rendelkezésre álló adatok alapján nem kívánt visszatérni, ezért semmilyen jelentősége sincs annak, hogy a Lovagrend vissza kívánná-e venni, vagy sem. Mindezek alapján a felperes kirúgására, kitagadására, illetőleg eltávolítására vonatkozó állítások vonatkozásában az alperes helyreigazítás közzétételére köteles. Nem fogadta el azt az alperesi védekezést, hogy véleményként értékelendő a közlemény azon része, hogy mi volt az oka a felperes Lovagrendből való eltávolításának. Azt ugyanis nem lehet megállapítani, hogy a felperest eltávolították, ezért értelemszerűen az alkoholprobléma és a vállalhatatlan viselkedés sem lehetett az eltávolítás indoka.

A felperesnek a diósjenői tavával kapcsolatos közlemény tekintetében azonban a keresetet nem ítélte alaposnak. Egyetértett azzal, hogy valamely építmény létesítésének a környezetre nézve kockázatos volta a körülötte élő személyek biztonságára történő következtetés, ezért helyreigazítás e körben nem kérhető. Abban a körben, hogy ez a következtetés kirívóan alaptalan-e sajtó-helyreigazítási perben nem lehet állást foglalni.

Rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy ... tanúkenti meghallgatását nem rendelte el, mert e körben az alperesi bizonyítás a tőrendszerrel volt összefüggésben, de a kereset ezen részét egyéb okból alaptalannak találta.

A felek pervesztességének arányát mérlegeléssel 50-50%-ban állapította meg és a Pp. 83. § (2) bekezdése alapján rendelkezett a perköltségről. Figyelemmel azonban arra, hogy a felperesi jogi képviselő költségjegyzéket nem terjesztett elő, a Pp. 81. § (5) bekezdése alapján úgy tekintette, hogy költséget nem számolt fel. Az alperes által előterjesztett költségjegyzék alapján a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése alapján a pernyertesség esetére a 30.000 forint felszámított költséget elfogadta. Erre tekintettel kötelezte a felperest ezen összeg 50%-nak, azaz 15.000 forintnak a megfizetésére. A Pp. 101. § (2) bekezdése és 102. § (2) bekezdése alapján rendelkezett a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt illeték viseléséről, e körben utalt a Pp. 499. § (1) bekezdésére is.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést. Kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben változtassa meg és a felperes keresetét teljes egészében utasítsa el. A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontjára alapította. A jogszabálysértés megjelölése körében utalt a Pp. 369. § (3) bekezdés d) pontjára is.

Jogi érvelésként azt adta elő, hogy téves az ítélet azon megállapítása, hogy az Smtv. 12. § (1) bekezdése alapján a felperes két helyreigazító közlemény megjelentetését is kérheti. Hivatkozott e körben a bírói gyakorlatra, amely alapján megállapítható, hogy az írott sajtóban a helyreigazítást ugyanabban a rovatban vagy ugyanazon az oldalon azonos tördeléssel és betűtípussal kell lehozni. A perbeli esetben ugyanis a címlapon egyértelműen utalás található arra vonatkozóan, hogy a sérelmezett cikk a 2., 3. oldalon olvasható. Ezen túlmenően azt is előadta, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által meghatározott módon, az előírt betűméret miatt a helyreigazító közlemény ki sem fér a címoldalra, ezért az ítéleti rendelkezés végrehajthatatlan.

Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú ítélet iratellenesen tartalmazza, hogy az alperes nem vitatta azt, hogy a felperes a csatolt nyilatkozat szerint önként lépett ki a Lovagrendből. Hivatkozott e körben ellenkérelme 2. oldalának második bekezdésére, melyben foglaltakat a tárgyaláson szóban is előadott. Hivatkozott arra, hogy a sérelmezett állítások a valóságnak megfelelnek, amit a peres eljárás során okirati és tanúbizonyítással is igazolt. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte ... nyilatkozatát, mert az abban foglaltakból egyértelműen megállapítható, hogy a felperest a lovagtársak kitagadták, miután tanúbizonytságot adtak arról, hogy semmilyen körülmények között sem kívánják a felperes visszatérését a szervezetbe. Továbbra is fenntartotta, hogy a felperes eltávolításának okáról tett megállapításai olyan vélemények, amelyekkel szemben helyreigazításnak nincs helye.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Az általa igényelt helyreigazítás módjával összefüggésben arra hivatkozott, hogy van olyan eseti döntés, ami szerint a címoldali helyesbítést akkor is közölnie kell a sajtószervnek, ha a sajtótermék a belső lapjain a címoldal hamis tényállítását esetleg korrigálja. A perbeli esetben azonban az alperes mind a címoldalon, mind a 2., 3. oldalon más-más valótlan tényállítást tett. Vitatta, hogy az elsőfokú bíróság által meghatározott módon az ítélet végrehajthatatlan lenne. Érdemben hivatkozott arra, hogy a kilépése tényét okirattal bizonyította, az az írásbeli tanúvallomás pedig, ami szerint a rendbe visszalépni nem lehet, a tényállás szempontjából irreleváns, másrészt az okiratban foglaltak a sérelmezett tényállítás valótlanságát egyértelműen igazolják.

A fellebbezés alaptalan.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság döntésével, kifejtett indokaival mindenben egyetértett, azokat nem ismétli meg.

A fellebbezésben foglaltakra tekintettel azt hangsúlyozza, hogy a Lovagrend bizonyíthatóan átvette a felperesnek a kilépésre vonatkozó elhatározását tartalmazó iratot, a felperes 2009. évet követően tagdíjat nem fizetett, ezért tagsága legkésőbb 2011. év végén a rend Alapszabálya szerint is megszűnt. A cikk megjelenésének időpontjában ezért fogalmilag kizárt, hogy a felperest a rend kötelékéből eltávolíthatták volna.

Az alperes által hivatkozott A/3 alatt csatolt és ...től származó nyilatkozat sem támasztotta alá az alperesi álláspontot. E szerint ugyanis, miután a felperes 2009 óta nem fizette a tagdíjat nem volt szükség vele szemben semmilyen eljárás lefolytatására, amikor ittasan a ... parkolójában „rombolt,” majd büntetőügyben megvádolta az ügyészség. Nem kívántak utóbb sem vitába keveredni vele amiatt, hogy tagságának megszűnése után a rend tulajdonát képező dolgokat nem származtatta vissza, mert örültek, hogy tagsága már korábban megszűnt.

Ez a nyilatkozat azt támasztja alá, hogy az alperes valótlanul állította azt is, hogy a felperest a rendből akarata ellenére távolították volna el, és azt is, hogy a felperes alkohol problémái vagy zűrös ügyei összefüggésben állnának a lovagrendbeli tagságának megszűnésével.

Nem értett egyet a másodfokú bíróság azzal sem, hogy kizárt lenne a sajtószervet egy lapszámban két helyen, két helyreigazítás közzétételére kötelezni ugyanazon témával összefüggésben. Az Smtv. 12. § (2) bekezdése a helyreigazítás módjával kapcsolatosan annak határidejéről, továbbá arról rendelkezik, hogy a helyreigazításnak a közlemény sérelmezett részéhez hasonló módon és terjedelemben, kell megjelennie. A bírói gyakorlat alakította ki az egyes sajtótermékek specifikumaihoz igazodó közzétételi módokat. Ennek során nem kizárt, hogy amennyiben a helyreigazítandó közlés a címlapon, illetve a nyomtatott sajtótermék belső oldalain is megjelent, úgy a helyreigazítás is hasonló módon, tehát mindkét helyen közzétételre kerüljön. Az írott sajtó címlapja ugyanis nagyobb hangsúllyal jelenik meg a közvélemény előtt, így bár a részletesebb szövegösszefüggések a teljes cikkből - amely jellemzően nem a címlapon kap helyet - derülnek ki, a címbeli közléshez hasonló terjedelemben a helyreigazítás is közzéteendő. A perbeli esetben pedig - ahogyan helytállóan utalt arra ellenkérelmében a felperes - a címlapon és a belső oldalakon is más más tartalmú közleményt volt szükséges helyreigazítani.

Az elsőfokú bíróság azon megkötése, hogy az alperesnek a címlapon az eredetivel megegyező betűméretben és szedési móddal kell a helyreigazító közleményt megjelentetnie nem teszi az ítéletet végrehajthatatlanná. Az elsősorban azt jelenti, hogy a helyreigazító közleménynek az eredeti közleménnyel azonos terjedelmet (lapfelületet) kell elfoglalnia a címlaldon. Azon belül azonban az alperesnek tipográfiai megoldással kell kiviteleznie, hogy a közlemény mely - méretben megfelelő - részét közli az eredeti betűmérettel, melyeket - az eredeti címlapi megjelenéshez igazodóan - kisebb méretben.

Ez a közlési mód az alperes által okozott sérelmet - mind a felperes személyiségi jogaiban, mind a közvélemény tájékoztatása során - megfelelően orvosolja azzal együtt, hogy a sajtószabadság legkisebb sérelmével jár.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes ugyan pervesztes lett a felperes azonban a felszámított perköltségre vonatkozó, a Pp. 83. § (5) bekezdés alapján rendszeresített nyomtatvány előterjesztésének hiányában nem tarthat igényt, ezért arról a másodfokú bíróságnak döntenie nem kellett.

A le nem rótt fellebbezési illeték viseléséről és megfizetéséről a másodfokú bíróság a Pp. 364. § utaló szabálya alapján alkalmazandó Pp. 101. § (1) bekezdés és 102. § (1) bekezdés, valamint a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2018. október 17.

dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
előadó bíró

dr. Istenes Attila s.k.
bíró